

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref

18/450-3

Dato

. januar 2018

Svar på spørsmål nr. 765 til skriftlig besvarelse

Jeg viser til brev fra Stortingets president datert 22. januar 2018 med spørsmål nr. 765 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.

Spørsmål

"Fiskarlaget slår alarm etter krepsedød ved 7 oppdrettsanlegg. Alle 7 har brukt to legemidler (deltametrin og azametifos) enten sammen eller i kort tid etter hverandre til avlusning av laks. 22. januar 2016 frarådet Fiskeridirektoratet bruk av disse midlene i kombinasjon med hverandre, noe statsråden ikke tok hensyn til. Vil statsråden på bakgrunn av funnene fra Fiskarlaget gjennomgå sine vurderinger på nytt og vil han stanse bruken av disse i kombinasjon med hverandre til nye undersøkelser er gjort?"

Svar

Etter det jeg kjenner til, ligger de tilfellene som Fiskarlaget viser til av krilldød knyttet til bruk av to legemidler (deltametrin og azametifos), tilbake til 2015 og 2016. Hendelsene er altså ikke av ny dato.

I november 2015 ba Nærings- og fiskeridepartementet, på bakgrunn i en økende bekymring om miljøeffektene av en stadig større medikamentbruk (herunder de hendelser som representanten Haltbrekken viser til), Fiskeridirektoratet og Mattilsynet om forslag til tiltak for å motvirke negative miljøeffekter av lakselusbehandlinger. Dette resulterte i en høring av forslag til nye tiltak i juni 2016.

Under arbeidet med forslag til nye regler ble kombinasjonsbruk av lusemidler grundig drøftet. Det ble også vurdert å innføre forbud mot slik bruk. Etter en samlet vurdering, hvor det også inngikk at jeg ønsket å se resultatet av den tilsynskampanjen som er omtalt nedenfor, kom jeg til å ikke foreslå et forbud mot verken de aktuelle legemidlene eller å benytte legemidler i kombinasjon.

På bakgrunn av ovennevnte prosess og etter en bred høring, fastsatte jeg nye regler i februar 2017:

- Det er innført forbudssoner for tømning av behandlingsvann med lusemidler. Tømning av vann med lusemidler skal ikke skje innenfor en avstand på minimum 500 meter fra reke- og gyttefelt. Tømning fra brønnbåt skal skje under fart for å sikre en enda bedre fortykning og at lusemidler ikke når større dyp.
- Det er innført restriksjoner på bruk av kitinsyntesehemmere (flubenzuroner) gitt gjennom fôret. Det skal gå minimum 6 måneder mellom hver behandling for å hindre akkumulering av disse legemidlene i miljøet, og avstand til rekefelt skal være minimum 1000 meter, da fôrpartikler kan spres fra anlegget.
- Oppdretterne er nå pålagt å gjøre en vurdering av de lokale forhold som har betydning for spredningen av lusemidler i det omkringliggende miljø og beskrive organismer i området som kan påvirkes negativt av slike stoffer. I tillegg skal det beskrives tiltak som kan iverksettes for å redusere negativ miljøpåvirkning av slike stoff.

Parallelt med arbeidet med endringer av regelverket, initierte Mattilsynet en tilsynskampanje om forsvarlig legemiddelbruk. I tilsynskampanjen har Mattilsynet bl.a. sett på hvilke miljøvurderinger som gjøres av fiskehelsepersonell i forbindelse med legemiddelbehandlinger. Sluttrapporten med forslag til tiltak kommer før påske.

Siden dette arbeidet startet i 2015 har bruken av legemidler mot lakselus endret seg vesentlig. Det har vært en nedgang på 41% i antall behandlinger med lusemidler i 2016 fra året før. Antall kombinasjonsbehandlinger er redusert med 60% fra 2015 til 2016. Når det gjelder forbruket av azametifos og deltametrin i kg aktiv substans gikk det ned med henholdsvis 67 og 63 % fra 2015 til 2016. Antall behandlinger med hydrogenperoksid er halvert og antall behandlinger i fôr med kitinsyntesehemmere (flubenzuroner) er redusert med 14%. Trendene ser ut til å ha fortsatt i 2017, men jeg har ikke oppdaterte tall enda.

Den nedgangen vi ser i bruk av lusemidler betyr at miljøbelastningen blir mindre. Sammen med et strengere rammeverk rundt lusemiddelbruken, mener jeg vi ikke får uakseptable miljøeffekter av legemidler brukt til behandling mot lakselus.

Dagens kunnskap tilsier at negative miljøeffekter av tømning av badebehandlingsvann med lusemidler vil være kortvarige og i hovedsak gjelde et begrenset område, grunnet rask fortykning, nedbrytning og inaktivering. Når det gjelder kitinsyntesehemmere (flubenzuroner) som gis gjennom fôret i 7 dager, samtidig som de er tungt nedbrytbare, er det en risiko for

negative virkninger på krepsdyr under skallskifte først og fremst i nærheten av lokaliteten over tid. Derfor ble det, som omtalt tidligere, innført restriksjoner på bruk av disse stoffene.

På samme tid er det åpenbart at midler mot lakselus også gir effekt på ulike marine organismer, spesielt krepsdyr. Men risiko for langsiktige eller irreversible skader synes liten/neglisjerbar for de legemidlene som brukes til badebehandling mot lakselus og som inngår i kombinasjonsbehandlinger.

Skulle vi få ny kunnskap på bordet som viser et endret risikobilde, vil jeg selvfølgelig vurdere nye tiltak. Dessuten vil jeg vurdere de tiltak som Mattilsynet vil foreslå i rapporten fra tilsynskampanjen på forsvarlig legemiddelbruk. Jeg vil også minne om at forskningen på miljøeffekter fortsetter, og at dette vil kunne få konsekvenser for fremtidig regulering.

Med hilsen

Per Sandberg